

Європейській дизайні організаційної структури бікамеральних парламентів определяють двухпалатные ассамблеи с одинаковыми сроками полномочий обеих палат (по 4 года) и бикамеральным коэффициентом, находящимся в диапазоне от двух до трех единиц.

Доминирующими способами формирования верхних палат европейских парламентов являются непрямые выборы, а нижних – прямые. При этом в большинстве случаев верхние палаты выступают в качестве институтов регионального представительства, а индекс прямого участия избирателей в формировании всего парламентского корпуса составляет от 51% до 75%.

Общие закономерности развития современного европейского бикамерализма не исключают существования региональных отличий, обусловленных конкретным историческим развитием, цивилизационными особенностями, спецификой политической культуры, но результаты данного исследования и существующая мировая тенденция перехода от монокамерализма к бикамерализму могут служить ориентиром при проведении в Украине конституционно–парламентской реформы.

Список использованных источников

1. Габриелян О.А. О развитии и преподавании политической науки в Украине / О.А. Габриелян // Политическая наука в Украине: становление и перспективы / [под ред. д. ф. н. О.А. Габриеляна, д. ф. н. А. Д. Шоркина]. – Симферополь, 2002. – С.6–17.
2. Митрохина Т.Н. Индексный анализ в сравнительной политологии / Т.Н. Митрохина, Ю.М. Баскакова // Современное общество: человек, власть, экономика. – Саратов, 2002. – С.108–116.
3. См. напр.: Киселева Н.В. Способы формирования верхних палат бикамеральных парламентов: региональные отличия и доминанты / Н.В. Киселева // Тілея. – 2009. – Вип.25. – С.389–397; Киселева Н.В. Выборные представительские органы формирования бикамеральных парламентов / Н.В. Киселева // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия: Политические науки. – 2008. – Т.21(60). – С.22–27; Киселева Н.В. Сравнительная характеристика современного бикамерализма / Н.В. Киселева // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия: Политические науки. – 2007. – Т.20(59). – С.104–112.
4. Киселева Н.В. Переход от монокамерализма к бикамерализму: географические предпосылки политического выбора / Н.В. Киселева // Тілея. – 2009. – Вип.23. – С.403–407.

Kiseleva, N.V. European model of bicameral parliaments

The results of comparative analysis of the European countries with the bicameral structure of higher legislatures allow to make the European model of modern bicameral parliaments. This model is determined by three genetic factors (form of state-territorial device, sizes of state territory, quantity of population), prevailing of indirect elections at forming of upper chamber and elections by direct vote at forming of lower chamber, and also row of quantitative indexes which characterize the organizational structure of legislative assemblies.

Key words: bicameral parliament, methods of forming of parliaments, coefficient of correlation of numerical strength of lower and overhead chambers, level of territorial representative office, index of direct participation of electors.

УДК 378.14.014.24 (477.62–2)МДГУ(045)

Балабанов К.В.

Підготовка фахівців у Маріупольському державному гуманітарному університеті в контексті розвитку міжнародного співробітництва

Розглянуто особливості, напрями та форми підготовки фахівців в Маріупольському державному гуманітарному університеті в контексті розвитку міжнародного співробітництва на прикладі спеціальності «Міжнародні відносини».

Ключові слова: міжнародні відносини, міжнародне співробітництво, стажування, практична підготовка.

Освіта сьогодні є одним з найважливіших важелів впливу на життя суспільства, тому її модернізація нерозривно пов'язана з потребами його розвитку і потребує оновлення структури та змісту вищої освіти, послідовного впровадження інноваційних технологій навчання. Підготовка сучасних фахівців висуває на перший план не ретродуктивне засвоєння студентами інформації, а якісно новий рівень організації навчального процесу, що передбачає індивідуалізацію навчання, збільшення годин на самостійну роботу, посилення практичної складової в навчальному процесі, запровадження новітніх технологій тощо. Модернізація системи вищої освіти вимагає не просто підготовки нормативних документів, нових методичних вказівок та інших подібних формальних заходів. Вона має бути спрямована на виховання нового покоління людей, що усвідомлюють загальнолюдські цінності і живуть за принципами європейського гуманізму.

Створений у 1991 році, завдяки демократичним перетворенням в країні, Маріупольський державний гуманітарний університет за короткий термін стрімко пройшов всі стадії еволюції ВНЗ «коледж – інститут – університет», в тому числі й за рахунок активного розвитку міжнародного співробітництва. Починаючи свою діяльність зі 102 студентів, навчання яких забезпечували лише 12 викладачів, університет сьогодні – це вищий навчальний заклад VI рівня акредитації, в якому успішно навчається понад 4 тис. студентів і аспірантів, на 22 кафедрах працюють більше 300 викладачів, серед них 45 докторів наук, професорів та 150 кандидатів наук, доцентів. МДГУ забезпечує якісну підготовку фахівців за 9 галузями знань, 11 напрямками і 19 спеціальностями. Варто зазначити, що завдяки колосальній працьовитості та енергії, професіоналізму та сумлінності

викладачів та студентів, підтримці МДГУ на всіх рівнях влади в Україні, а також потужній підтримці зарубіжних партнерів, за двадцять років свого розвитку університет став авторитетним ВНЗ України, важливим науково-освітнім і культурним центром якісної підготовки спеціалістів у Донецькій області, вагомим осередком в Україні зі співробітництва в галузі освіти, науки та культури із зарубіжними країнами. Гуманітарний університет також став провідним центром духовного й культурного відродження греків України.

Поява в 2001 р. спеціальності «Міжнародні відносини» в Маріупольському державному гуманітарному університеті була обумовлена низкою факторів, пов'язаних, насамперед, зі становленням незалежної України, активним розвитком політичних та економічних зв'язків з іншими країнами, і, відповідно, нестачею фахівців з даного профілю в Приазов'ї. Своєю роль відіграли також етнокультурні реалії регіону, а саме наявність великої грецької діаспори, що обумовило тісні зв'язки з історичною Батьківщиною та, як результат, появу Генерального консульства цієї європейської держави в Маріуполі. З вересня 2001 р. в МДГУ функціонує кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики. Вже на початковому етапі ця випускова кафедра визначила своїм пріоритетним завданням підготовку фахівців з міжнародних відносин з поглибленим знанням Середземноморського регіону. Цьому сприяли як міжнародні зв'язки МДГУ, так і той факт, що саме в тут був створений потужний центр вивчення новогрецької мови та культури в Україні, до розвитку якого активно долучилися закордонні фахівці і вчені.

На сьогодні в Маріупольському державному гуманітарному університеті навчання за напрямом підготовки 0304 «Міжнародні відносини» здійснюється як за рахунок бюджетних коштів, так на умовах повної компенсації витрат з боку замовників – юридичних та фізичних осіб. Одним з перших в Україні МДГУ перейшов на півторарічну програму підготовки магістрів, що забезпечує високий рівень їх кваліфікації.

Фактори, що вплинули на регіональну спеціалізацію в процесі підготовки політологів–міжнародників, не обмежуються лише історично–діаспорними зв'язками. Середземноморський регіон – колиска європейської цивілізації, саме тут беруть свій початок політичні та громадські цінності сучасного людства – демократія, народний суверенітет, свобода совісті та слова. Середземномор'я є серцем трьох континентів: Європи, Азії та Африки. Відповідно, його культура, а багато хто з дослідників говорить про своєрідну середземноморську цивілізацію, увібрала та синтезувала в собі надбання багатьох народів, їх менталітет, звичаї та традиції. Історія України тісно пов'язана з цим регіоном, достатньо згадати про роль Середземного моря у забезпеченні морських перевезень нашої країни. Водночас географічна близькість змушує Україну пильно слідкувати за розвитком проблем, пов'язаних з Середземномор'ям. Серед них: міжетнічне та міжрелігійне протистояння, проблема тероризму, транснаціональної злочинності, нелегальна міграція, соціальна напруженість тощо. Регіон об'єднує країни, в яких надто різняться рівень матеріального достатку, тому Середземноморський регіон є також надзвичайно вухонебезпечним з точки зору міжнародної безпеки. Саме тому, знання проблем та потенціалу Середземномор'я є надзвичайно важливим для молодшої Української держави.

Регіональні пріоритети діяльності МДГУ відображені у навчальному плані спеціальності «Міжнародні відносини». Зокрема, в курсі «Країнознавство» окремий блок присвячено вивченню особливостей політичного, соціально–економічного, культурного розвитку держав Середземномор'я. Окремо викладаються курси, присвячені зовнішній політиці країн Середземномор'я, міжнародним та неурядовим організаціям регіону, актуальним проблемам міжетнічних та міжрелігійних відносин, особливостям національної дипломатії.

Процес навчання на спеціальності «Міжнародні відносини» забезпечують висококласні фахівці, визнані науковці та практики. На кафедрі міжнародних відносин та зовнішньої політики викладають три доктори наук, професори, шість кандидатів наук, доцентів, що гарантує високий рівень підготовки. Підтвердженням цього може слугувати стабільний попит на випускників спеціальності та ринку праці як Маріуполя та України, так і закордону. Значна частина магістрів–міжнародників продовжила навчання в престижних університетах США, Великої Британії, Італії, Греції, Кіпру, викладачі яких неодноразово відзначали глибокі знання випускників Маріупольського державного гуманітарного університету, їх ерудованість та прагнення до отримання нових знань.

Під час навчання майбутніх фахівців–міжнародників відбувається процес вдосконалення теоретичних знань за допомогою виробничих практик, які відбуваються в дипломатичних установах, органах місцевого самоврядування, зовнішньоекономічних відділах найбільших підприємств регіону, міжнародних компаніях. Регулярно краці зі студентів проходять виробничу практику у Міністерстві закордонних справ України, посольствах та консульствах нашої держави в інших країнах. Так, з 2008 р. відбувається стажування в посольстві України в Греції, з 2010 р. подібна практика започаткована в Італії. Варто зазначити, що за останні роки студенти спеціальності мали можливість також пройти практику і в іноземних установах, а саме: в Міністерстві закордонних справ Кіпру, Інституті міжнародних відносин Республіки Кіпр, прес–службі Уряду Республіки Кіпр, Європейському Парламенті, Посольстві та Консульстві України в Грецькій Республіці тощо. Щороку студенти беруть участь у освітніх, наукових, культурних програмах у різних країнах світу, в ході яких мають можливість покращити рівень володіння іноземними мовами, познайомитись з історією, культурою країн та ін. Все це стало можливим завдяки успішній реалізації власної моделі міжнародної діяльності, яку розроблено в МДГУ.

Слід зазначити, що в реалізації міжнародного співробітництва в університеті використовується комплексний підхід щодо розвитку взаємовідних відносин з багатьма закордонними партнерами, серед яких міністерства освіти, міністерства закордонних справ, дипломатичні представництва, обласні адміністрації та мерії, фонди, громадські організації і, безумовно, провідні університети. Завдяки реалізації такого комплексного підходу за окремими напрямками співпраці університету вдалося вивести на міждержавний рівень розвиток співробітництва з Грецією, Кіпром, Італією.

Важливе значення для розвитку міжнародних зв'язків має робота на базі університету представництв міжнародних організацій і структур таких як: Європейська організація публічного права, міжнародне товариство «Данте Аліґ'єрі», Центр дослідження і розвитку грецької культури країн

Причорномор'я, Центр грецької мови Міністерства національної освіти і релігії Греції, Італійський, Ізраїльський, Китайський, Польський культурні центри, Міжнародний освітній центр з навколишнього середовища, Центр гендерної освіти і досліджень та ін.

Свідченням ефективного реалізації моделі міжнародної співпраці університету, її визнанням європейською спільнотою є той факт, що МДГУ серед перших 10–ти українських ВНЗ приєднався до єдиного європейського освітнього та наукового простору, підписавши Велику Хартію Університетів у 2004 році. А вже наступного року на базі Маріупольського державного гуманітарного і Донецького національного університетів вперше на теренах України було проведено засідання членів Колегії Наглядової Ради Великої Хартії Університетів. У ході засідання відомі ректори, професори європейських університетів і України високо оцінили міжнародну діяльність гуманітарного університету, відзначили якісну підготовку його студентів.

Сьогодні географія міжнародних зв'язків МДГУ досить широка і виходить за межі європейського континенту. За останні п'ять років університет відіало понад 100 офіційних делегацій з 22 країн світу (Греції, Кіпру, Італії, Росії, США, Великобританії, КНР, Канади, Австралії, Франції, Німеччини, Швеції, Норвегії, Іспанії, Швейцарії, Ізраїлю та ін.) загальною кількістю учасників понад 800 осіб.

Важливою, дієвою і перспективною формою міжнародного співробітництва у МДГУ вважаються міжнародні стажування студентів і викладачів. У 2009 році учасниками культурних, освітніх та наукових програм у 18 країнах світу (Греції, Італії, Польщі, США, Великобританії, Росії, Чехії, Словаччині, Австрії, Франції, Німеччині, Нідерландах, Румунії, Китаї, Кіпрі та ін.) стали 312 студентів та викладачів МДГУ (рис.1). З них 57 студентів спеціальності «Міжнародні відносини», що становить 18% від загальної кількості учасників, а це майже в п'ять разів більше порівняно з аналогічним показником у 2004 році.

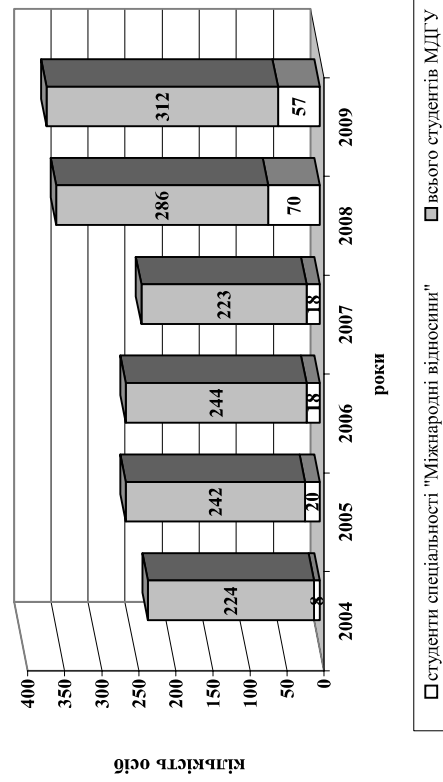

Рис. 1. Кількість викладачів і студентів МДГУ, які брали участь у стажуваннях за кордоном, осіб

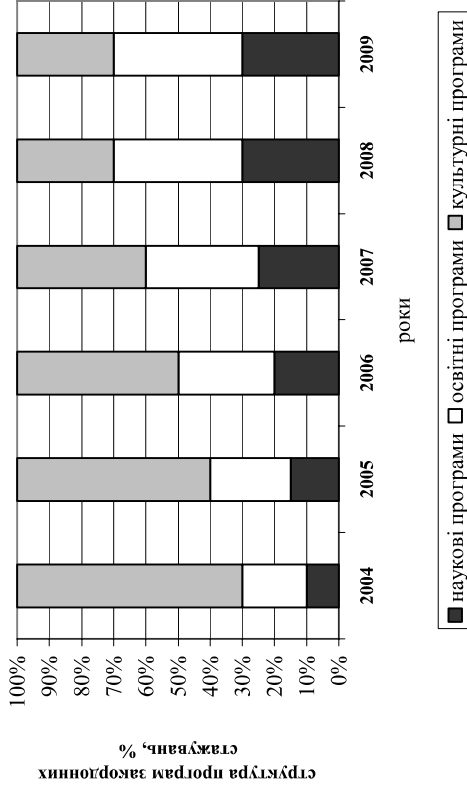

Рис.2 Співвідношення наукових, освітніх та культурних закордонних стажувань студентів і викладачів МДГУ, %

Серед програм стажувань студентів можна виділити три основні типи: навчальні, наукові та культурні (рис.2). Всі ці програми мають професійну зорієнтованість і сприяють покращенню фахової підготовки випускників університету, розвитку наукового потенціалу студентів та викладачів. Тривалість програм коливається від одного місяця до повного навчального року. У них беруть участь кращі студенти університету.

Важливо наголосити на тому, що більшість питань, пов'язаних з витратами на програми навчання, проживання, організацію відпочинку та культурних програм, фінансуються сторонами, які приймають наших студентів та викладачів.

Згідно з програмами міжнародних стажувань студенти слухають лекції з історії та культури різних країн, виступають на науково-практичних

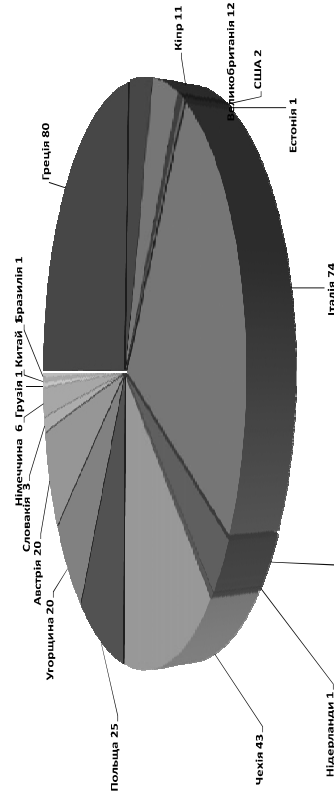

Рис.3 Географія закордонних стажувань студентів та викладачів МДГУ у 2009 році.

конференціях, удосконалюють знання з іноземних мов, знайомляться з визначними культурними пам'ятками Афін, Берліна, Москви, Лондона, Рима, Варшави, Відня, Нікосії, Салонік, Праги, Вашингтона, Нью-Йорка та інших міст.

Перебуваючи за кордоном, студенти МДГУ зустрічаються з депутатами парламентів і сенаторами, міністрами й губернаторами, мерами міст і лідерами міжнародних організацій, відомими науковцями й ректорами університетів. Вони мають прецедасну нагоду спілкуватися з молоддю багатьох країн світу, виступаючи при цьому провідниками української культури й духовності. Такі неформальні зустрічі мають велике значення для зміцнення дружніх відносин між країнами у майбутньому, у розв'язку яких першочергова роль належить саме фахівцям з міжнародних відносин.

Професійна адаптація студентів спеціальності «Міжнародні відносини» в МДГУ не обмежується тільки традиційними практиками та стажуваннями. Аналіз процесу працевлаштування випускників, проблем, з якими ті стикаються під час пошуку першого місця роботи, дозволили зробити висновок про необхідність запровадження спеціальних тренінгів, на яких майбутні спеціалісти отримують необхідні практичні навички, засвоюють відповідні вміння. До проведення подібних тренінгів залучені практики—психологи, спеціалісти з управління людськими ресурсами.

Завдяки широкому міжнародним зв'язкам університету студенти спеціальності мають можливість отримати додатковий диплом одного з європейських університетів шляхом залучення до спільних наукових та освітніх проектів МДГУ з міжнародними партнерами.

Серед таких програм слід звернути увагу на Європейську магістерську програму «Історія та порівняльний аналіз політичних інститутів країн Європейського Середземномор'я», яка реалізується в рамках проекту ЕРАЗМУС. До консорціуму університетів входять університети Кордобі, Мілану, Мессіни, Московський державний інститут міжнародних відносин та Маріупольський державний гуманітарний університет.

Студенти, які беруть участь у магістерській програмі, протягом 6 місяців слухають інтенсивні курси з іспанської та італійської мов у Мессінському університеті та курси, передбачені навчальними планами магістерської програми. Протягом літніх місяців студенти проходять практику в місті Кордоба (Іспанія) та Московському державному інституті міжнародних відносин. Протягом листопада—грудня відбувається захист дипломних робіт за затвердженими темами, які студенти писали протягом року. За підсумками навчання студенти отримують дипломи Мессінського університету, Університету Кордобі та Маріупольського державного гуманітарного університету.

Студенти спеціальності є активними учасниками Академії Європейського публічного права, яка щороку проводиться на базі МДГУ спільно зі Європейською організацією публічного права (ЄОПР). Академія була створена у 1995 році. Під егідою Академії проводяться цілий ряд заходів для студентів з усього світу, які отримують можливість підвищити свій професійний рівень, слухати лекції провідних вчених, як теоретиків, так і практиків і за результатами отримати сертифікат міжнародного зразка.

З січня 2006 року гуманітарний університет є повноправним членом Європейської організації публічного права, до складу якої входять понад 50 університетів Європи. МДГУ першим з ВНЗ України увійшов до скла-

ду цієї організації та був обраний до складу ради директорів ЄОПР. За рішенням ради директорів Європейської організації публічного права у вересні 2006 року на базі МДГУ було відкрито представництво цієї міжнародної установи, що координує діяльність університетів країн СНД, які входять до складу організації.

Навчання в Літній академії європейського публічного права на базі МДГУ складається з двохтижневих інтенсивних курсів з європейського та порівняльного публічного права. У роботі академії беруть участь представники наукових шкіл Великобританії, Греції, Російської Федерації, України та інших країн. Варто зазначити, що слухачами Літньої академії стають студенти найпрестижніших вузів України та Російської Федерації. Асоціація юристів ВНЗ країн СНД щороку виділяє 20 стипендій кращим студентам університетів—членів асоціації для участі у Маріупольській академії. За підсумками роботи Літньої академії всі слухачі отримують сертифікат Європейської організації публічного права.

Загалом слід зазначити, що більшість освітніх, наукових, культурних міжнародних програм Маріупольського державного гуманітарного університету є професійно орієнтованими та сприяють кращій підготовці фахівців, зокрема зі спеціальності «Міжнародні відносини». Протягом навчання студенти мають змогу відвідати інші країни, познайомитись з їх культурою, історією, традиціями. Мають можливість отримати сертифікати міжнародного зразка з італійської, новогрецької, інших мов на базі Італійського культурного центру, представництва Спліткі «Данте Алігері», Екзаменаційного центру з новогрецької мови, інших представствителів, які успішно працюють на базі МДГУ. Всі ці фактори сприяють підвищенню конкурентоспроможності випускників спеціальності «Міжнародні відносини» на ринку праці не тільки в Україні, але й інших європейських країн.

Для розвитку аналітичних здібностей студентів при кафедрі МВ та ЗП з 2002 р. функціонують наукове товариство «Україна та світ» та дискусійний клуб «Вікляки ХХІ століття», участь в діяльності яких бере переважно більшість студентів—міжнародників. Студенти активно залучаються до досліджень, працюють перекладачами, інформаційними аналітиками, інтерв'юерами тощо. Такі заходи мають велике значення і з точки зору вдосконалення професійних навичок майбутніх фахівців—міжнародників, зокрема, в ораторському мистецтві.

З 2005 р. в рамках міжнародного співробітництва МДГУ тісно співпрацює з Представництвом Європейської Комісії в Україні, в 2007 р. було налагоджено партнерство з Центром інформації та документації НАТО в Україні. Результатом цього співробітництва стало відкриття на базі університету Регіонального пункту європейської інформації, який взяв на себе місію популяризації ідей євроінтеграції серед населення Приазов'я. До роботи Центру активно залучаються студенти спеціальності «Міжнародні відносини».

Важливим напрямом роботи зі студентами є залучення їх громадської роботи, спрямованої на популяризацію ідей європейської інтеграції та регіонального співробітництва. З цією метою в 2003 р. студентами спеціальності була створена організація «Ліга політологів—міжнародників «Діпкорпус»», яка з часом розповсюдила свою діяльність на територію всієї України. Особливістю організації є її фактичне інкорпорування у структуру Маріупольського державного гуманітарного університету, тісна

співпраця у питаннях, пов'язаних з реалізацією євроінтеграційної стратегії України. За ініціативи МДГУ та «Дипкорпусу» з 2005 р. в Маріуполі відзначається «День Європи». Успіх цього напрямку роботи підтверджує той факт, що у 2010 році цей важливий захід пройде при підтримці Єврокомісії в Україні (у тому числі й фінансовій).

Маючи певні власні здобутки, кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики МДГУ активно співпрацює з державними та науковими установами, вищими навчальними закладами України та іноземних держав, активно переймаючи їх найкращий досвід. В стінах МДГУ спеціалізовані курси викладають фахівці з Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Донецького національного університету, Київського міжнародного університету, Європейського університету тощо. Відкриті лекції студентам—міжнародникам читали відомі політики України, Греції, Кіпру, Польщі.

Активний розвиток міжнародних зв'язків, які сьогодні реалізує МДГУ, сприяє розвитку навчально—виховного процесу на спеціальності «Міжнародні відносини», науковим дослідженням, що проводять викладачі і студенти, зміцненню матеріально—технічної бази тощо. Все це у сукупості сприяє якійсній підготовці фахівців, від яких залежить розвиток міжнародних відносин нашої країни, а від так — її місце і роль в сучасному глобалізованому світі. Перебуваючи в МДГУ під час свого офіційного візиту до України Президент Греції Каролос Папуляс, надаючи оцінку підготовки фахівців у МДГУ, відзначив: «Маріупольський державний гуманітарний університет відіграє дуже важливу роль у зміцненні міжкультурних і міжнаціональних відносин на всіх рівнях співробітництва, підтримує вивчення й поширення грецької мови й культури серед багатонаціонального народу України, створюючи таким чином міцний міст дружби та співпраці між народами».

Балабанов К.В. Підготовка спеціалістів в Маріупольському державному гуманітарному університеті в контексті міжнародного співробітництва

Рассмотрены особенности, направления и формы подготовки специалистов в Мариупольском государственном гуманитарном университете в контексте международного сотрудничества на примере специальности «Международные отношения».

Ключевые слова: международные отношения, международное сотрудничество, стажировки, практическая подготовка.

Balabanov, K.V. Specialists training in Mariupol State University of Humanities in the context of international cooperation development

The features, direction and form of specialists training in Mariupol State University of Humanities have been considered in the context of international cooperation development by the example of specialty «International Relations».

Key words: international relations, international cooperation, internship, practical training.

УДК 327.33

Геник М.А.

Нормалізація польсько-українських відносин у політичній думці Ольгерда Гурки

Важливий внесок у розробку польської політики в українському питанні здійснив експерт еміграційного уряду Польщі Ольгерд Гурка. Він виступав прихильником підтримки української незалежності і політики прометеїзму. Стан міжнародних відносин та позиції політичних сил не створювали передумов для досягнення польсько-українського порозуміння.

Ключові слова: польсько-українські відносини, Ольгерд Гурка, прометеїзм.

Польсько-українське порозуміння мало вирішальне значення для безпеки, стабільності та гарантування незалежності польської і української держав. Початок Другої світової війни та одночасний напад Німеччини і СРСР на Польщу стали поштовхом для переоцінки попередніх концепцій польської політики, формування нової її парадигми та актуалізації українського питання як важливого фактора гарантування безпеки регіону Центрально—Східної Європи. Важливий внесок у розробку польської політики в українському питанні зробив польський історик і політик Ольгерд Гурка (1887—1955). Будучи експертом еміграційного уряду Польщі в Анжерсі, він виступав прихильником актуалізації українського питання і продовження політики прометеїзму.

Незважаючи на значний внесок О.Гурки у справу нормалізації відносин Польщі з національними меншинами, його політичні концепції не стали предметом спеціального дослідження. Монографія З.Ромека присвячена більше науковим поглядам О.Гурки [1]. Метою статті є розкриття поглядів О.Гурки на справу польсько-українського примирення. Держальною базою дослідження стали неопубліковані матеріали архіву Інституту ім. Сікорського у Лондоні, відділу рукописів Польської бібліотеки у Парижі, архіву Закладу історії людського руху у Варшаві та архіву Польської Академії Наук.

Ольгерд Александер Гурка народився 12 грудня 1887 р. у Раві—Руській, навчався у гімназії Львова, Самбора і Золочева, пізніше в університетах Львова, Відня та Парижу. Під час Першої світової війни воював в польських легіонах. Виконував функції при Тимчасовій Раді Стану і Регенційній Раді. Брав участь у Паризькій Мирній конференції, працював військовим аташе у польському посольстві у Харкові. Повернувшись до